

7 Ekim Gazze-İsrail Savaşında İnsani Yardımların Sosyal Hizmet Disiplini Penceresinden İncelenmesi

Examination of Humanitarian Aid During the 7 October Gaza-Israel War from the Perspective of Social Work Discipline

SümeYra TURGUT*
Şirin KILIÇDOĞAN**

Özet

Sosyal hizmet, insanın iyilik halini temel alan bir disiplin olduğu için savaş mağduru her fertle ilgilenerek en iyi derecede gerekli olan insani yardımları ve ihtiyaçları belirleyerek gerekli müdahaleler yapmaktadır. Bu çalışmada, savaş ortamında yaşayan sivillerin, sosyal hizmet disiplini açısından savaşta ihtiyaç duyduğu insani yardımlar tanımlanmıştır. Özellikle 7 Ekim 2023 tarihinden itibaren İsrail tarafından dünyanın gözü önünde katliam boyutunda ve ağır bombardıman altında olan Gazze'nin yaşadığı insanlık dışı savaş ve tarihsel arka plan açıklanmıştır. Bu savaş öncesinde İsrail tarafından Gazze'ye uygulanan 'Gazze şeridi' yani Gazze ambargosu uygulanmaktadır. Bu ambargo Gazze'nin yaşamsal ihtiyaçlarını sekteye uğratmakta, birçok ekonomik, sosyal ve psikolojik zorluk yaşamalarına neden olmaktadır. Ayrıca Katliam boyutunda olan 7 Ekim savaşı Gazzeli; kadın, çocuk, yaşlı, engelli ve birçok dezavantajlı grup oluşturmuştur. İsrail, 7 Ekim'den beri Gazzeli sivilleri yani kadın, çocuk ve yaşlıları ayırt etmeden öldürmekte ve yaşam alanlarını; evleri, okulları, ibadethaneleri, hastaneleri ve işyerlerini bombalayarak manevi ve maddi zarar vermektedir. Zorunlu olarak Gazze'nin acil insani yardımlara yani beslenme, barınma ve sağlık alanında insani ihtiyaçları oluşmaktadır. Bu insanlık dışı savaşın sonucunda yaşadıkları insani krizlerden dolayı ihtiyaç olan insani yardımlar sosyal hizmet disiplini ışığında ifade edilmiştir. Araştırmanın yöntemi, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği kullanılacaktır. Doküman analizi, araştırma verilerinin birçok farklı dokümanların toplanması, gözden geçirilmesi, araştırma sorusu çerçevesinden sorgulanması ve kaynakları bulma, okuma, not alma, değerlendirme işlemlerini kapsamaktadır. Ayrıca ek veri sağlaması, ek bakış açısı sunması ve tek bir veri toplama yönteminin getirebileceği olası yanlışlık telafi edilebilmekte, tüm bunlar da çalışmanın güvenilirliğini arttırmasına zemin hazırlamaktadır. Araştırmanın önemi, literatür taraması yapılırken benzer çalışmanın bulunmadığı ve bu konun alinyazında eksikliklerin olduğu belirlenmiştir. Bu çalışma, savaş ve sosyal hizmet alanında bilgi sağlamak ve insani yardım uygulamalarını ifade ederek literatüre katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Hizmet, Savaş, İnsani Yardım, Gazze

* Lisansüstü Öğrenci; Yalova Üniversitesi, ORCID: 0009-0004-4520-5779, sumeryemturgut99@gmail.com

** Lisansüstü Öğrenci Yalova Üniversitesi, ORCID: 0000-0003-2742-6215 sirinkilicdogan2@gmail.com

Abstract

Social work is a discipline based on human well-being, it deals with each individual who is a victim of war, determines the necessary humanitarian aid and needs at the best level and makes the necessary interventions. This study defines the humanitarian aid needed by civilians living in a war environment in terms of social work discipline. In particular, the inhumane war experienced by Gaza, which has been under heavy bombardment and massacre by Israel before the eyes of the world since October 7, 2023, and its historical background is explained. Before this war, the 'Gaza Strip', or the Gaza embargo, was imposed on Gaza by Israel. This embargo disrupts the vital needs of Gaza and causes them to experience many economic, social and psychological difficulties. In addition, the October 7 war, which was a massacre, created women, children, the elderly, the disabled and many disadvantaged groups in Gaza. Israel has been killing Gazan civilians, namely women, children and the elderly, indiscriminately since October 7 and turning their living spaces into; They are causing moral and material damage by bombing homes, schools, places of worship, hospitals and workplaces. Inevitably, Gaza has urgent humanitarian needs in the fields of nutrition, shelter and health. The humanitarian needs due to the humanitarian crises they experience as a result of this inhumane war are expressed in the light of social service discipline. The method of the research will be used as a document analysis technique from qualitative research methods. Document analysis includes the collection of research data from many different documents, reviewing them, questioning them within the framework of the research question, and finding, reading, taking notes, and evaluating sources. In addition, providing additional data, providing an additional perspective, and compensating for possible bias that a single data collection method may bring, all of which pave the way for increasing the reliability of the study. The importance of the research is that, while conducting a literature review, it was determined that there was no similar study and that there were deficiencies in the literature on this subject. This study will contribute to the literature by providing information in the field of war and social services and expressing humanitarian aid practices.

Keywords: Social Work, War, Humanitarian Aid, Gaza

Giriş

İnsani yardımlar; doğal afetler ve savaşlar gibi insani krizlerin yaşandığı ve insanların beslenme ve barınma ihtiyaçlarının karşılanmadığı olumsuz durumlarda yapılmaktadır. İnsani krizler yaşayanlar, yaşadıkları olumsuzluklardan dolayı yerleşim yerlerini terk etme durumunda kaldıkları için birçok ihtiyaçlarını karşılayamamaktadırlar. Ve hayatlarını sürdürebilmeleri için insani yardımlara ihtiyaç duymaktadırlar. Bu insani krizlerin en yıkıcısı ve belirsizliği olan olgulardan biri savaştır. Savaş, 21 yüzyıl teknolojik gelişmeleriyle canlı cansız tüm varlık ve nesneleri yıkıcı ve yok edici hasar vermektedir. Savaşın ciddi boyutundaki yıkımları da siviller için zaruri insani yardımları gerekli hale getirmektedir.

İnsani yardım kavramını ifade ederken iyilik hali kavramını ifade etmek gerekmektedir. Çünkü insani yardım tam olarak insanın içindeki iyilik ve iyilik halini arttırmaya yönelik bir olguyu ifade etmektedir. İnsani yardım, insanın dünyada devamını

sağlanabilmesi için zorunlu hale gelen bir olguyu ifade etmektedir. İnsani yardımlar uluslararası düzlemde varlığını sürdürmektedir. Sadece kendi ülkesi içindeki insanların yaşadığı olumsuzluklar değil uluslararası yaşanan bütün afetler ve insani krizlerde insani olarak yapılan yardımları kapsamaktadır. İnsani yardımlar tek bir devlete, kuruma ve kuruluşa atfedilen bir olgu değildir. Devlet ötesi ve kurum ötesidir insani yardım yapıldığında kurumlar birleşebilir ve birleşerek insani yardımları daha kaliteli hale getirilebilir.

İnsani yardımlar; iki farklı temelde gerçekleşmektedir. Birinci yardımlar, maddi yardım temelinde yapılan insani yardımlardan meydana gelmekte; yeme, içme ve barınma yardımları olarak ifade edilmektedir. Bu birincil yardıma; sağlık, eğitim, tarımsal destek vb. yardımlarda eklenmektedir. İkinci yardımlar ise koruma şeklinde yapılan yardımları ifade etmektedir. Bunlarda; güvenlik, insan onuruna yönelik özgürlüklerin korunma altına alınması gibi tedbirler olarak sıralanabilmektedir. Ayrıca bu yardımlar yapılırken öncelikli olarak insan yaşamına verilen önem dikkate alınmalı su, sağlık, beslenme ve barınma ihtiyaçları öncelenmelidir (Şahin, 2019, s. 21-22).

7 Ekim 2023'te Hamasın İsrail'e yaptığı El Aksa Tufanı Hareketiyle başlayan savaş hala devam etmektedir. Hamas, Gazze halkına İsrail tarafından yapılan işgal, zulüm, işkence, hukuksuz tutuklanma gibi insanlık dışı müdahalelerden dolayı bu harekâtı gerçekleştirmiştir. İsrail, Gazze halkını yıldırarak, belirli dönemlerde bombalı saldırılar yaparak ve Hamas'ı bahane ederek Gazze'yi işgal etmeye çalışmaktadır (Tuna, 2024).

Bu çalışmanın amacı, 7 Ekim Gazze- İsrail savaşını inceleyerek sosyal hizmet disiplini açısından insani yardımları tanımlamaktır. İsrail 'in katliam boyutunda işgal etmeye çalıştığı Gazze'de halk ciddi anlamda akut seviyesinde yoksulluk ve açlık yaşamaktadır. Gazze halkının ihtiyaç olduğu insani yardımlar ifade edilerek yapılan uygulamalar sosyal hizmet ve savaş paradigmasında değerlendirilerek birkaç öneri sunulacaktır.

1. Gazze, Hamas ve El Aksa Tufanı Hareketi

Hamas, 1987 yılında şeyh Ahmet Yasin ve arkadaşları tarafından Mısır'da oluşan İhvan-i Müslüm harekâtını felsefesini temel alan Hamas (Hareketü'l Mukavemeti'l-İslamiyye = İslami Direniş Hareketi) kuruldu. Hamas, İslami hassasiyeti olan bir dava ve Sünni bir hareket olarak varlığını oluşturdu. Ayrıca Birinci İntifada sürecinde sergilediği duruşla İslam coğrafyasında tanınır hale gelmiştir (Kılınç, 2011, s289)

Oslo anlaşmasıyla birlikte Gazze'de 38 yıldır devam eden işgal Yahudi yerleşimcilerin terk etmesi ve İsrail'in çekilmesiyle 2005'te sona ermiştir. Bu anlaşmayla Gazze' de bağımsız Filistin Devleti'nin kurulmasını öngörülmüştür. Gazze 'de 25 Ocak 2006'da yapılan seçimden Hamas hükümeti galip gelmiştir. İsrail, Hamas hükümetinin galip olmasını hazmedememiş, muhatap almamış ve tanımamıştır. Gazze'ye ambargo uygulayarak ve belirli dönemlerde saldırılar yaparak Hamas hükümetini yıldırmaya çalışmıştır (Topal, 2012, s. 132).

İsrail 19 Eylül 2007'de Hamas'ın kontrolü altındaki Gazze Şeridi'ni "düşman bölge" ilan ederek terörle mücadele kapsamında Hamas yönetimi üzerinde baskı oluşturmak amacıyla Gazze'ye mal ve eşya giriş ve çıkışını sınırlandıracığını açıklamıştır (Topal, 2012, s. 107). İsrail, Gazze'yi abluka altına alarak, beslenme ve barınma malzemelerinde ve elektrik, su gibi yaşamsal

ihtiyaçlara kadar birçok şeyde sınırlama getirmiştir. Bu ambargo Gazze halkı için, açık hapishanede yaşamalarına sebep olmaktadır. Ayrıca Gazze'nin gelişmesi, ilerlemesi ve tam bağımsız olması önünde en büyük engeli ve hukuksuzluğu gözler önüne sermektedir.

Hamas, 7 Ekim 2023 de başlattığı El Aksa Tufanı Harekâtını neden yaptığını 17 sayfalık rapor hazırlamıştır. Raporda; 5 maddeden ve alt maddelerden oluşmaktadır. Madde başlıkları şu şekildedir; (Independent Türkiye, 2024)

1. Neden Aksa Tufanı Operasyonu?
2. Aksa Tufanı Operasyonu'nda yaşananlar ve İsrail'in iddialarına yanıtlar
3. Şeffaf bir uluslararası soruşturmaya doğru
4. Dünyaya bir hatırlatma: Hamas kimdir?
5. Ne gerekiyor?

Hamasın yayınladığı rapordan Madde başlıklarından 'Neden Aksa Tufanı Operasyonu?' incelediğimizde; bu madde 7 alt maddeden oluşmaktadır.

1. Filistin halkının mücadelesi 7 Ekim 2023'te başlamadığını Britanya sömürgeciliği ve Siyonist işgali 105 yıldır yapıldığı ifade edilmiştir. 1918 de Filistin topraklarının yüzde 98.5 de Filistin halkının yüzde 92'sini temsil ettiği ifade edilmiştir. Yahudiler, 1948'de Siyonist varlığının ilan edilmeden önce Filistin topraklarının yüzde 6 ve nüfusun yüzde 31'ini oluşturmaktadır. Dünya Yahudilerin Filistin topraklarına yerleşmeleri için sömürge devletleri, Siyonistlerin kampanyaları ve Siyonist çetelerin müdahaleleri ve baskılarıyla Filistin halkının yüzde 57'sini Filistin topraklarında sürüldükleri ve Filistin topraklarının yüzde 77'sini kontrolünü ele geçirdiği ifade edilmiştir. 1967'de Filistin'in çevresindeki Arap topraklarının yanı sıra Batı Şeria, Gazze Şeridi ve Kudüs de dâhil olmak üzere Filistin'in geri kalanını işgal ettiği ve 500'den fazla Filistin köyüyle kasabasını yok edilmesi ve Filistinlilere karşı onlarca katliam gerçekleştirdi ifade edilmiştir.
2. Filistin halkının yaşadığı her türlü baskı, adaletsizliğe, temel haklarının gasp edilmesine ve apartheid politikalarına maruz kaldığı ifade edilmiştir. Gazze Şeridi, 2007'den bu yana dünyanın en büyük açık hava hapishanesine dönüştüren 17 yıllık boğucu bir abluka yaşadığı ifade edilmiştir. Gazze halkı 2018'de da İsrail ablukasını, sefalet içindeki insani koşullarını barışçıl bir şekilde protesto etmek ve geri dönüş haklarını talep etmek üzere Büyük "Dönüş Yürüyüşü" gösterilerini başlattığı ifade edilmiştir. Ancak İsrail işgal güçleri bu protestolara acımasız bir güçle karşılık vermiş ve birkaç ay içinde 360 Filistinli öldürülmüş, 5 binden fazlası çocuk olmak üzere 19 bin kişi de yaralandığı ifade edilmiştir.
3. Hamas, ABD yönetimi, İsrail işgalinin Filistinli sivillere yönelik katliamlarına ve Gazze Şeridi'ne yönelik acımasız saldırısına mali ve askeri destek sağlamış ve ABD yetkilileri hâlâ İsrail işgal güçlerinin Gazze'de işlediği toplu katliamları görmezden gelmeye devam ettiğini ifade edilmiştir.
4. İsrail'in ihlalleri ve vahşetini, Uluslararası Af Örgütü ve İnsan Hakları İzleme Örgütü de dâhil birçok BM kuruluşu ve uluslararası insan hakları grubu hatta

- İsraili insan hakları grupları da belgelemiş ve bu raporlar ve tanıklıklar görmezden gelinmiş ve İsrail işgali henüz sorumlu tutulmadığı ifade edilmiştir.
5. BM'nin son 75 yılda Filistin halkı lehine 900'den fazla karar çıkarmış olmasına rağmen "İsrail" bu kararların hiçbirine uymayı reddettiği ve ABD vetosu, "İsrail'in" politikalarına ve ihlallerine yönelik herhangi bir kınamayı önlemek için BM Güvenlik Konseyi'nde her zaman hazır bulunduğu ifade edilmiştir. Bu nedenle ABD ve diğer batılı ülkeleri İsrail işgalinin işlediği suçlara ve Filistin halkının çektiği acıların devam etmesinde suç ortağı olarak gördüğü ifade edilmiştir.
 6. "Barışçıl çözüm süreci"ne gelince... 1993'te Filistin Kurtuluş Örgütü'yle (FKÖ) imzalanan Oslo Anlaşmaları, Batı Şeria ve Gazze Şeridi'nde bağımsız bir Filistin devletinin kurulmasını öngörmesine rağmen "İsrail", işgal altındaki Batı Şeria ve Kudüs'te geniş çaplı bir yerleşim birimleri inşa etme ve Filistin topraklarının Yahudileştirilmesi kampanyasıyla Filistin devletinin kurulmasına yönelik her türlü olasılığı sistematik olarak yok ettiği ifade edilmiştir. Barış sürecinin destekçileri 30 yıl sonra bir çıkmaza girdiklerini ve bu sürecin Filistin halkı üzerinde yıkıcı sonuçları olduğunu anladıkları ifade edilmiştir.
 7. 75 yıllık acımasız işgal ve zulmün ardından, kurtuluş ve halkımızın geri dönüşü için yapılan tüm girişimlerin başarısız olmasının yanı sıra çözüm ona barış sürecinin feci sonuçlarından sonra dünya Filistin halkından aşağıdakilere karşılık olarak ne yapmasını bekliyordu? Hamas bu soruyu yöneltmiştir.

Filistin halkını, topraklarını, haklarını ve kutsallarını savunmak ve inisiyatif almak için El Aksa Tufanı Hareketini gerçekleştirmiştir. Hamas, yukarıdaki maddelerdeki ifade edilenlerden hareketle, 7 Ekim'deki Aksa Tufanı Operasyonu, İsrail'in Filistin halkına ve davasına yönelik tüm komplolarına karşı koymak için gerekli bir adım ve normal bir yanıttı. Bu, İsrail işgalinden kurtulma, Filistinlilerin haklarını geri alma ve dünyadaki tüm halkların yaptığı gibi kurtuluş ve bağımsızlık yolunda savunma amaçlı bir eylem olduğunu ifade etmiştir (Mepanews, 2024). Hamas yukarıda ifade edilen raporun maddelerini açıklayarak neden El Aksa Tufanı Harekâtını başlattığını bütün dünyaya duyurmuştur.

2. 7 Ekim Gazze-İsrail Savaşı ve İnsani Yardımlarla Sosyal Hizmet

7 Ekim Gazze-İsrail savaşında ekonomik askeri anlamda daha gelişmiş olan İsrail, Gazze halkının yerleşim yerlerini, kamu binalarını, hastaneleri, okulları ve ibadethaneleri bombalamaktadır. İsrail, kadın, çocuk ve yaşlı demeden Gazzeliler öldürmekte sağ kalanlarada ambargo uygulayıp insani yardımları kısıtlamaktadır. Birleşmiş Milletlerin açıkladığı veriler Gazze halkının nasıl zor durumda kaldıklarını gözler önüne sermektedir.

BM, iki hafta boyunca Gazze'nin kuzeyine hiç gıda tedariki sağlanmadığını ve bölgede bulunan 400 bin kişinin temel ihtiyaç eksiği çektiğini açıkladı.

OCHA, yardım eksiğinin yol açtığı sonuçları şöyle sıraladı:

- Nüfusun yüzde 96'sı (2,15 milyon kişi) yüksek derecede akut gıda güvensizliği ile karşı karşıya kaldığı ifade edilmiştir.

- Nüfusun yüzde 22'si (495 bin kişi) aşırı açlıklar ve açlıktan ölmeye yol açabilecek derecede vahim akut gıda güvensizliği ile karşı karşıya kaldığı ifade edilmiştir.
- 2024'te 50 binden fazla çocuk akut yetersiz beslenme yüzünden tedaviye muhtaç hale geldiği ifade edilmiştir (BBC, 2024).

Uluslararası olarak insani yardımlar, savaş gibi ağır insani yıkımların yaşandığı bölgelerde gerçekleştirilirken birçok zorluk yaşanmaktadır. 7 Ekim savaşında Gazze'ye dünya devletleri, kurum ve kuruluşlar tarafından BM iş birliğinde insani yardım yapılmaya çalışılmaktadır. Ancak İsrail insani yardımları engellemektedir sınırlı sayıda yardımları geçmesine izin vermektedir. Bu yardımlar Gazze halkı için yeterli olmamaktadır.

Anadolu Ajansının istatistiklerine göre (07.12.2024) İsrail, 7 Ekim'deki saldırılarda 1200 İsraillinin öldüğünü, 5 bin 132 kişinin de yaralandığını açıkladı. İsrail'in 7 Ekim'den bu yana Gazze Şeridi'ne düzenlediği saldırılarda yaklaşık 17 bin 492'si çocuk, 11 bin 979'u kadın olmak üzere 44 bin 664 Filistinli öldü, 105 bin 250 kişi yaralandı. Enkaz altında halen binlerce ölü olduğu bildirilirken, İsrail'in Gazze halkın sığındığı hastane ve eğitim kurumları hedef alınarak sivilleri ve altyapı da tahrip ettiği ifade edilmiştir.

Ülkelerin ve bölgelerin gelir zenginlikleri ve fakirlikleri noktasında gelirlerin derin eşitsizlikleri bulunması insani krizlerin oluşmasına neden olmaktadır. Ayrıca insanlara verilen hizmetlerin farklılıkları, kendini gerçekleştirme olanaklarına kadar birçok açıdan farklılıklar bulunmaktadır. Gelişmiş ve ekonomik açıdan zengin olan Ülkelerdeki insanların beslenme barınma yani yiyecekler, giyecekler ve dayanıklı tüketim malları, zevklerin değişmesi, yeninin alınmak istenmesi gibi kişisel tercihlerin farklılaşmasından dolayı tüketim artmaktadır. Ama gelişmemiş olan ve geliri az olan ülkelerde beslenme için gerekli olan; su, yiyeceklerin ve giyecek, barınma gibi en temel ihtiyaçların karşılanmaması dolayısıyla insani yardımlara ihtiyaç duyan kişi sayısı da giderek artmaktadır (Ceren, 2021, s. 292).

İnsani lojistik, bir afet yönetim sisteminin hazırlık ve müdahale aşamalarıyla ilgilenen bir lojistik dalı olarak tanımlanmaktadır. Malların ve malzemelerin ve ilgili bilgilerin, savunmasız insanların acılarını hafifletmek amacıyla, kaynak noktasından varış noktasına kadar verimli, maliyet etkin akışını ve depolanmasını planlama, uygulama ve kontrol etme süreci olarak ifade edilmektedir. İşlev, hazırlık, planlama, tedarik, taşıma, depolama, izleme ve takip etme ve gümrük işlemleri dâhil olmak üzere bir dizi faaliyeti kapsar İnsani yardım lojistiği, yardım operasyonlarının ve programlarının etkinliği ve hızı açısından hayati öneme sahip olduğu ifade edilmiştir (Nikbakhsh & Farahani, 2011).

İnsani yardım; çeşitli afetler sonucu yardıma muhtaç konuma gelmiş kişilere vicdani sorumluluk gereği yapılan yardımları içermektedir. Fertler, farklı dönemlerde birtakım afetler veya krizler sebebiyle zorluklar yaşayabilmekte ve hayatta kalabilmek için insani yardıma ihtiyaç duymaktadır. Devlet yönetimlerinin böylesi durumlarda herhangi bir sorunun üstesinden gelememesi sonucu zor durumdaki insanlar diğer kurum ve kuruluşlar tarafından dış yardım sağlanabilmektedir. İnsani yardım yapılırken, din, dil ve ırk gözetmeksizin gerçekleştirilmesinden dolayı, herhangi bir ayırım gözetilmediğini vurgulayan bir olgu olarak öne çıkmaktadır. İnsani yardımın insani boyutu, dünyanın herhangi bir yerinde yardıma muhtaç insanlara nereden

olduğu fark etmeksizin herhangi bir yerden yardım edilmesini ifade etmektedir (Kızılay, 2021, s. 190).

Sosyal Hizmet, sosyal değişim ve gelişimi, sosyal uyumu ve insanların güçlendirilmesini ve özgürleşmesini destekleyen uygulama temelli bir meslek ve akademik bir disiplindir. Sosyal adalet, insan hakları, kolektif sorumluluk ve çeşitliliğe saygı ilkeleri sosyal çalışmanın merkezinde yer alır. Sosyal çalışma, sosyal bilimler, beşerî bilimler ve yerel bilgiler teorileriyle desteklenen sosyal çalışma, yaşam zorluklarını ele almak ve refahı artırmak için insanları ve yapıları dâhil etmektedir (IFSW, 2014). Sosyal hizmetin tanımından anlaşılabacağı üzere, savaş gibi büyük insani krizlerin yaşandığı durumlarda insanların güçlendirilmesini, gelişimi ve sosyal uyumunun devam etmesini yani iyilik hallerinin korunmasını sağlamaktadır.

Savaş durumunu yaşayan insanlar için sosyal hizmet disiplini insani olan bütün uygulamaları yaparak insanlığın devamlılığı ve sosyal refahı için çalışmaktadır. Sosyal hizmet disiplini dezavantajlı olan bütün durumlarda insanlara ve canlılara zarar veren ve refahını tehdit eden durumlarda iyilik hallerini korumak için uygulamalar geliştirmektedir. Savaşta insanlar ve canlılar için dezavantajlı bir durum olduğu için sosyal hizmet disiplinin alanına giren bir olgudur. Savaş ve sosyal hizmet paradigması sosyal hizmetin temelleri ışığında fizyolojik ihtiyaçların yani insani yardımların sağlanması, hak temelli bir yaklaşım olduğu için insani hakların korunması ve savaş mağduru canlıların uluslararası hukukta da temsil edilmesi gibi birçok durumda insani savunuculuk yapmaktadır.

Sonuç ve Öneriler

7 Ekim 2023'ten beri Gazze'nin İsrail tarafından katliam boyutundaki işgali dünyanın gözü önünde gerçekleştirilmektedir. Ayrıca İsrail 2007 yılından itibaren Gazze'yi abluka altına almıştır. Bu ablukada yukarıda bahsettiğimiz gibi Gazze'ye giriş yapacak her türlü malzeme ve elektrik, su gibi elzem olan ürünler bile İsrail'in denetiminde verilmektedir. Gazze halkının yaşadığı bu ambargo açık hapishane olarak isimlendirilmektedir. Ambargoyla birlikte 7 Ekim'den beri yaşanan savaşın etkisiyle Gazze halkı ciddi anlamda açlık ve barınma sorunu yaşamaktadır. Savaş olduğu andan itibaren devletler, kurum ve kuruluşlar insani yardımlar yaparak Gazze'ye yardım etmektedir. Ama İsrail yapılan bu insani yardımları bile denetleyerek sınırlı olarak Gazze'ye geçişine izin vermektedir. İsrail'in insani yardımları kısıtlaması Gazze halkının akut seviyede açlık ve yoksulluk yaşamasına neden olmaktadır. Bununla birlikte İsrail, kadın çocuk ve yaşlı demeden Gazze halkını dünyanın gözü önünde katletmektedir. Daha büyük bir insani kriz yaşanmadan uluslararası hukuk ve insan hakları beyannamesine göre İsrail; yaptığı katliamı, soykırımı ve işgali acilen durdurması ve ateşkes yapması gerekmektedir. Ayrıca insani yardımlara yaptığı müdahalelere son vererek Gazze halkının fizyolojik ihtiyaçlarının karşılanmasının yolunu açmalıdır.

Sosyal hizmet disiplini her ferdin yaşamsal alanından yeşil alan hakkına kadar her dezavantajlı durumunu iyilik ve hak temelli yaklaşımlarla gerekli olan bütün uygulamaları diğer disiplin ve kurumlarla iş birliği yaparak her ferdin iyilik alanını güzelleştirmektedir. Bundan dolayı savaş gibi yıkıcı etkisi olan insani krizlerde sosyal hizmet disiplini insanların varlıklarını, ihtiyaçlarını ve onurlarını koruyarak

müdahaleler yapmaktadır. Bu temelde sosyal hizmet ve savaş paradigması ifade etmek için 7 Ekim 2023'ten beri Gazze halkının yaşadığı savaşın getirdiği zorluklardan dolayı yapılan insani yardımlara değinilerek sosyal hizmet disiplini açısından savaş durumunda olan her fert için birkaç çözüm önerileri aşağıda belirtilmiştir.

- Sosyal hizmet disiplini savaş durumunda olan ülke veya bölgelerdeki siviller için yerel ve uluslararası kurumlarla iş birliği yaparak insani yardımların ulaşması için gerekli olan bütün ihtiyaçlar ve görüşmelere yaparak en yakın zamanda hiçbir ferdin açlık ve yoksulluk ya da sağlık alanında geç müdahale olmaması için gerekli olan müdahaleleri yapmalıdır. Özellikle beslenme ve barınmalarını karşılamaları gerekmektedir.
- Sivillere, sağlık ve güvenliklerini sağlamak için gerekli olan hizmetleri gerçekleştirmek için yerel ve uluslararası görüşmeler yaparak sağlık hizmetleri ve güvenlikleri sağlanmalıdır. Seyyar hastaneler kurulmalıdır.
- Savaş durumunu yaşayan sivillerin savaş ortamından uluslararası kurumlarla iş birliği yaparak uzaklaşmalarını sağlayıp gerekli olan sosyal-psiko desteğin verilmesini sağlamalıdır. Arabuluculuk ilkesini gerçekleştirmelidir.
- Savaş gibi yıkıcı durum yaşayan her fert birçok maddi ve manevi zararlar yaşamaktadır ve eğitimden mahrum kalmaktadırlar sosyal hizmet disiplini bu olumsuz durumun giderilmesi içinde müdahaleler yapmalıdır. Her ferdin eğitim alması için gerekli teçhizatın teminini sağlamalıdır.
- Savaş gibi yıkıcı durum yaşayan fertler için sosyal hizmet disiplini ilk insani müdahaleyi yaparak, özellikle sivillerin yaşamsal alanlarını koruyarak fizyolojik ihtiyaçlarını karşılamalıdır. Yani insani lojistik aşamaların sağlıklı gerçekleşmesi ve bu ürünlerin yerlerine ulaşması için müdahaleler ve denetleme yapmalıdır.

Kaynakça

- AA. (2024). *İsrail'in 428 gündür saldırılarını sürdürdüğü Gazze'de can kaybı 44 bin 664'e yükseldi*. Erişim tarihi:07.12.2024, <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/israilin-428-gundur-saldirilarini-surdurdu-gazze-de-can-kaybi-44-bin-664e-yukseldi/3417041>
- BBC. (2024). *Gazze'ye ne kadar insani yardım ulaşıyor?*. Erişim Tarihi 01.12.2024, <https://www.bbc.com/turkce/articles/cnkkjddvp5yo>
- Ceren, A. (2021). Afetler ve insani yardım faaliyetleri üzerine bir değerlendirme. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 23(2), 289-312.
- IFSW. (2014,). *Sosyal Hizmetin Küresel Tanımı*. Erişim tarihi: 03.12.2024, <https://www.ifsw.org/what-is-social-work/globaldefinition-of-social-work/>
- Independent Türkiye. (2024). *Hamas raporunun tam metni: "Aksa Tufanı'nı neden yaptık"*. Erişim tarihi: 01.12.2024, <https://www.indyturk.com/node/692506/d%C3%BCnya/hamas-raporunun-tam-metni-aksa-tufan%C4%B1n%C4%B1-neden-yapt%C4%B1k>
- Kılınç, T. (2011). *Ortadoğu'dan notlar*. Pınar Yayınları.
- Kızılay, Ş. (2021). Değerleri ve Aktörleriyle Türkiye'nin İnsani Yardım Politikası. *UPA Strategic Affairs*, 2(2), 185-209.
- Mepanews. (2024). *Hamas'ın gözüyle Aksa Tufanı Operasyonu*. Erişim tarihi:03.12.2024, <https://www.mepanews.com/rapor-hamasin-gozuyle-aksa-tufani-operasyonu-64648h.htm>
- Nikbakhsh, E., & Farahani, R. Z. (2011). 15 Humanitarian Logistics Planning. *Logistics operations and management: Concepts and models*, 291.
- Şahin, H. (2019). *Türkiye'Nin çatışma bölgelerine yönelik İnsani yardım politikaları: Suriye örneği* (Master's thesis, Marmara Üniversitesi (Turkey)).
- Topal, A. (2012). İsrail'in Gazze Ablukası ve Mavi Marmara Saldırısı=(Israeli Blockade Of Gaza And The Attack On Mavi Marmara). *Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni*, 32(1), 103-154.
- Tuna, F. (2024) İsrail'in Filistin Topraklarını İşgali: Gazzelilerin Su Hakkının İhlal Edilmesinin Uluslararası Hukuk Açısından Değerlendirilmesi. *Ombudsman Akademik*, (Özel Sayı 2 (Gazze)), 282-308.